

Brand og innovation i byggeriet

DBI Visionsseminar

Fæstningens Materialgård, 3. september 2015

Smith

Innovating construction

DBI

Visionsseminar

Claus Langhoff / 03.09.2015

Velkommen

Er brand en show-stopper?

Hvordan kan vi afhjælpe det?

Hvilke muligheder, barrierer og udfordringer ser vi?

Kan show-stopperen blive en driver i stedet?

En inspirerende dag med oplæg, diskussion og ideer

Visionsseminaret

- i en kontekst

Resultatkontrakten "Risikovurdering af nye materialer" (MAT)

Sponseret af "Forsknings- og Innovationsstyrelsen" (FI)

Fokus på introduktion af "nye" materialer i byggeriet

Introduktionen skal gøres hurtigere, mere enkel og gerne billigere

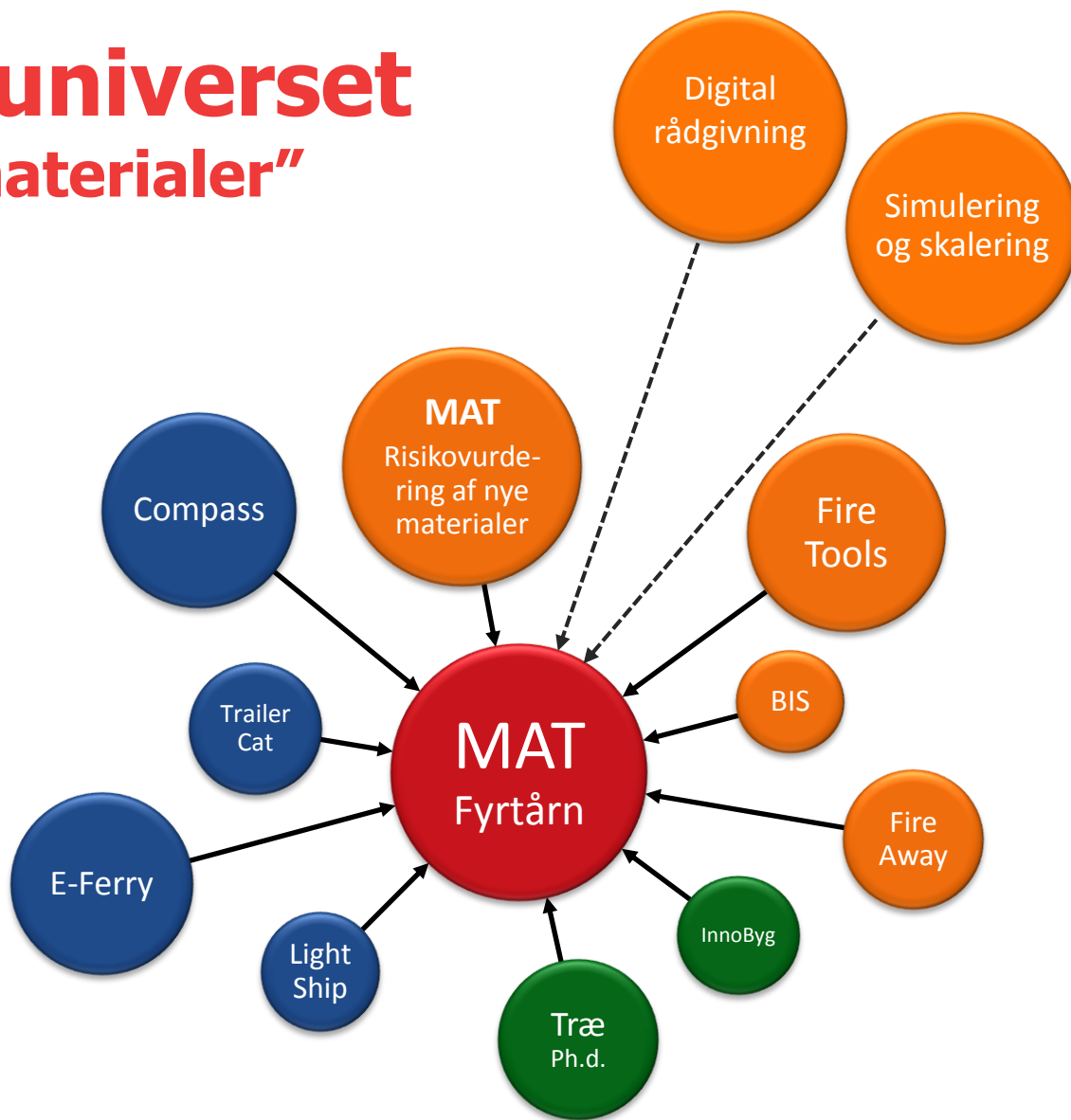
Og skal understøtte anvendelsen af nye materialer i dagligdagen

Men uden at gå på kompromis med sikkerheden

F&U universet

"Nye materialer"

Fra børnesange til serviceydelser til produktinnovationer til...

+

=

Som Knud og Romer synger:
”Den vandrende pind er verdens
farligste dyr, for den kan sætte
ild til alt – især hvis den har et
hoved af svovl”

DK's første realkreditinstitut
oprettet 1797: Kreditkassen for
Husejere i København

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING

Københavns brande 1728 og 1795

- Krav om at huse skulle være grundmurede mod gaden (“ildebrandshuse”)
- Yderligere skærpede krav til bedre bebyggelsesforhold og regulering

Smith

Innovating construction

Hvordan kan brandsikkerhed blive til innovation i byggeriet?

Forløbet:

FIRE AWAY – åben idékonkurrence på innovationsplatformen Innosite.dk

- Viden udefra – og ikke (kun) fra fagfolk
- 52 forslag fra hele verden
- 1 vinderprojekt
- Masterclass for vindere

Visionsseminar

- Viden og erfaringer fra branchen
- Udfordringer og muligheder for de enkelte parter
- Visioner for fremtiden – hvad skal/kan gøres?

Forskning & udvikling

- Fokus for DBI + byggeriet

Smith

Innovating construction

Dagens program

Introduktion

- Velkomst v/ Claus Langhoff, DBI
- Kort præsentation ”bordet rundt”
- Introduktion v/ Mikkel Thomassen, Smith Innovation

Inspiration fra fremtiden

- Inspirationsoplæg: Fremtidens bygninger og brandsikkerhed v/ Klaus Æ. Mogensen, IFF
- Øvelse & diskussion: Udviklingstendenser og deres betydning for byggeriet

Erfaringer fra praksis

- Ild med varmegenvinding v/ Thomas Raben-Lange
- Arkitekten som innovator inden for udviklingen af nye materialer v/ Morten Norman Lund, GXN
- Brand i integreret designproces v/ Kim Bundgaard, COWI

PAUSE med kaffe & kage (kl. ca. 15)

- Rundbordsdiskussion: Udfordringer og benspænd

Hvem har bolden?

- Oplæg: DBIs rolle og arbejde
- Rundbordsdiskussion: Hvad kan vi selv og de andre gøre?
- Opsamling på dagen

Besøg i Bryghusprojektets showroom (kl. 17)

Smith

Innovating construction

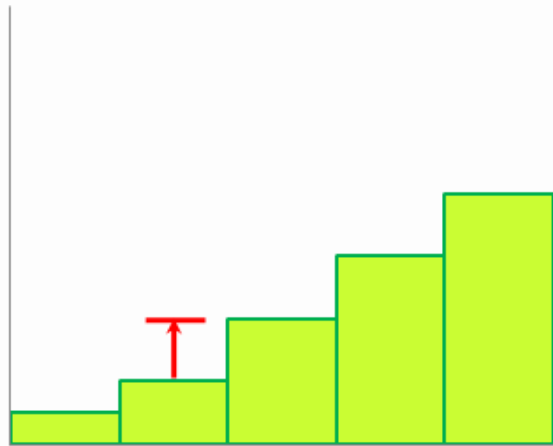
FREMTIDENS BYGNINGER OG BRANDSIKKERHED

Klaus Æ. Mogensen
Institutet for Fremtidsforskning

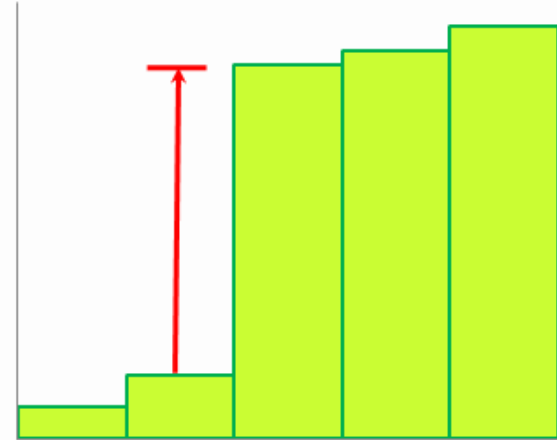
Hvor nye er 'nye' materialer?

OPTIMERING

Incremental Innovation

RADIKAL INNOVATION

Transformational Innovation

Uforudsete langtidsvirkninger

PEX-rør

- Udviklet som erstatning for kobber og PCV
- Fleksibelt, langtidsholdbart og billigt

Men:

- Mulige sundhedseffekter
- Bliver nedbrudt af sollys
- Insekter perforerer rørene
- Kemisk reaktion med samlinger

Ny brug af gamle materialer

Japan Dome House Co, Ltd

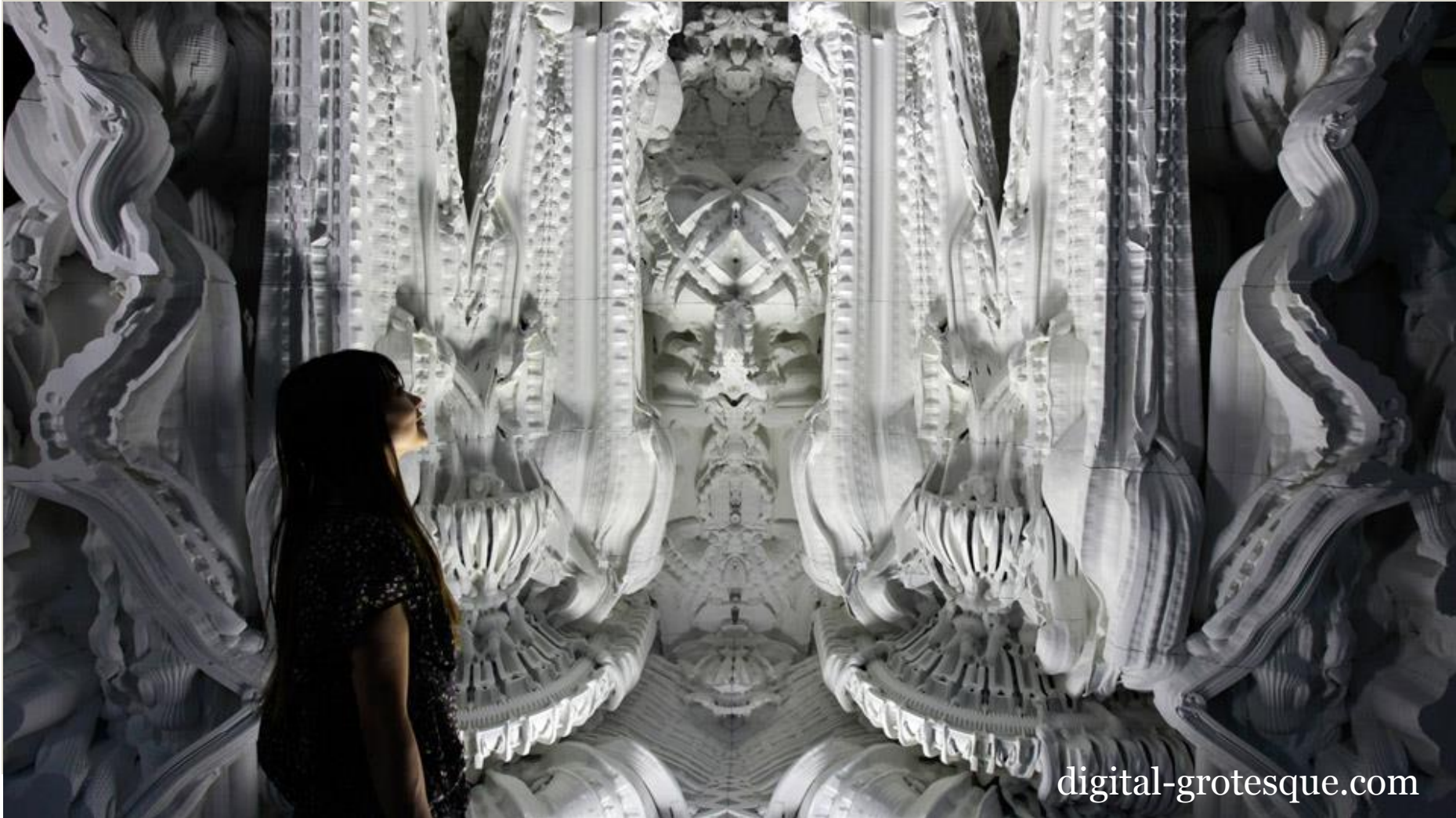

3D-printede bygninger

Direkte fra fantasi til virkelighed

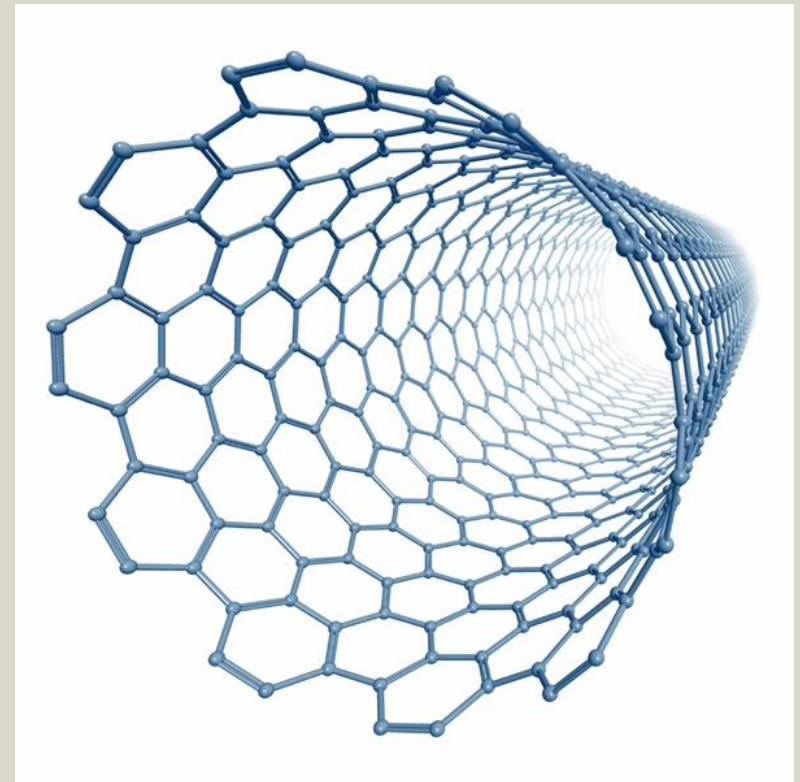

digital-grotesque.com

Avancerede materialer

- **Nanomaterialer**
- **Intelligente materialer**
- **Stærke og lette materialer**
- **Biomimetiske materialer**

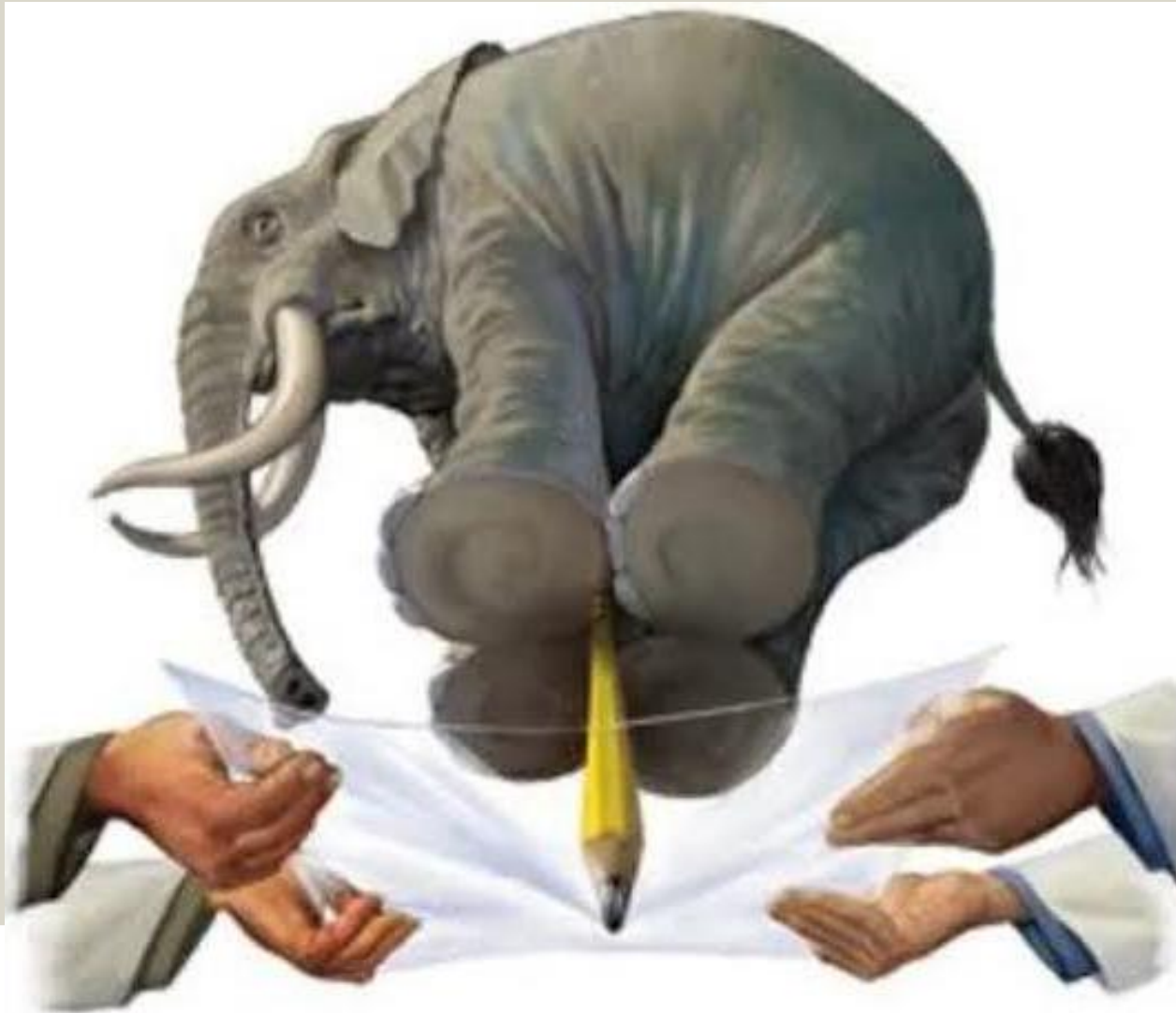
“There are probably hundreds of **thousands of transformative or revolutionary materials** that are reported by academia **sitting in cardboard boxes** on the shelves of offices and labs.”

Suveen Mathaudhu, Program Manager
Materials Science Division
U.S Army Research Office

Nanomateriale: Grafen

Nanomateriale: aerogel

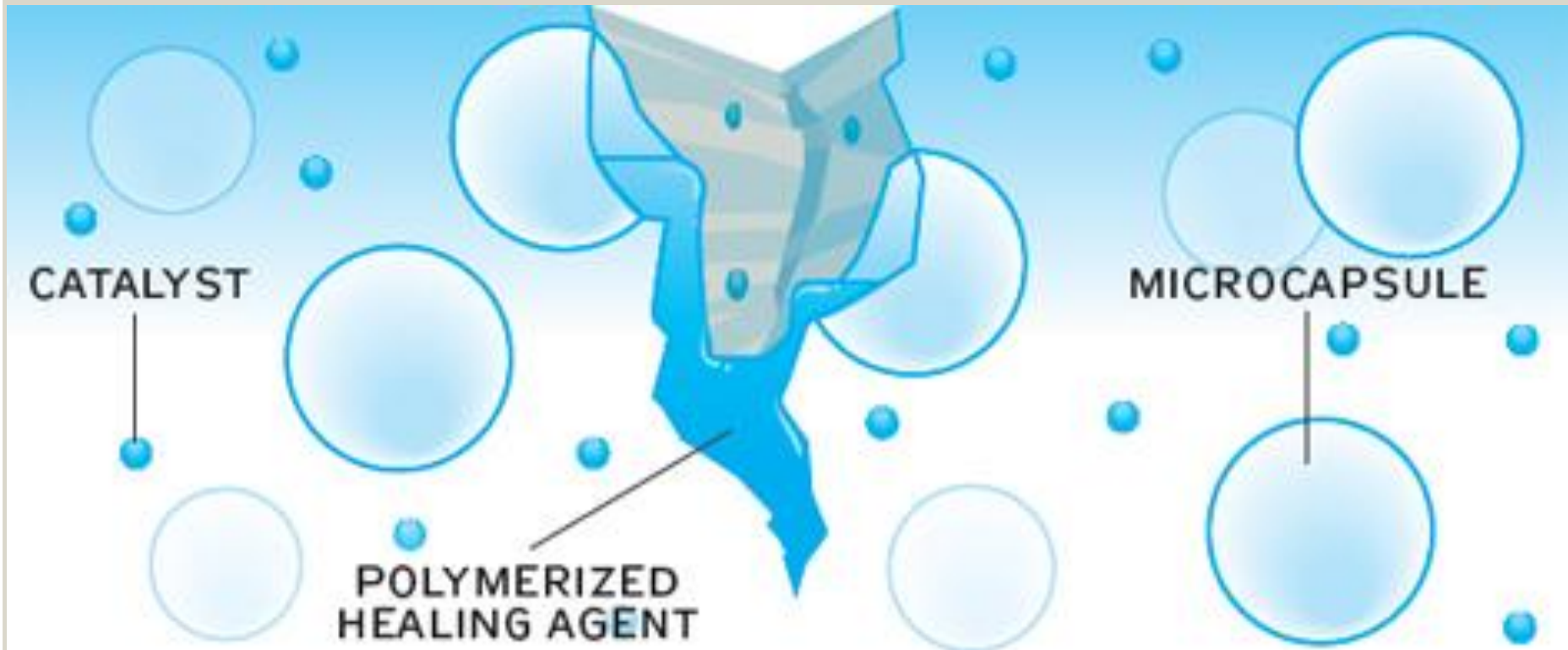

Nano-coating

Selvreparerende materialer

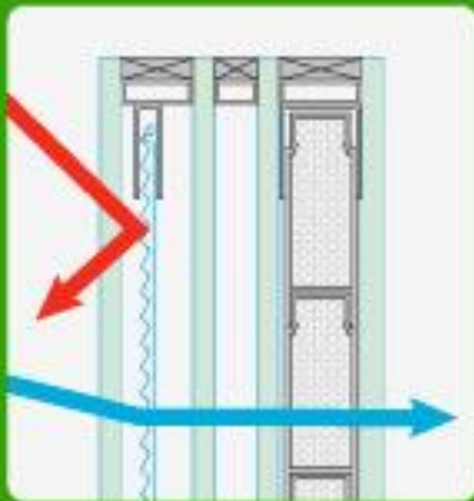

Intelligent glas

Faseskiftende materialer

Controllable translucence

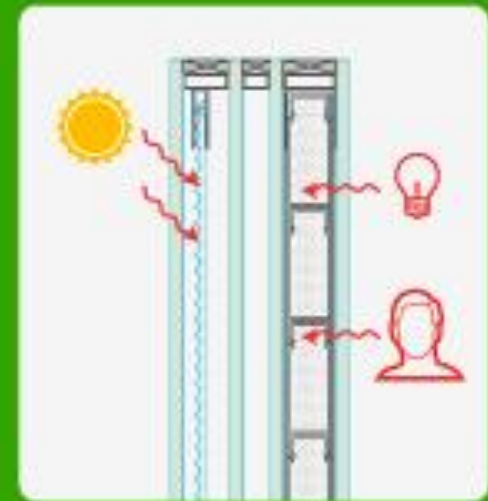
Maximize daylight intake, let radiation in during winter & keep it out in summer

Insulation

Eliminate heat conduction through the façade

Storage Capacity PCM

Absorb the heat from external & internal sources

Solceller i vinduet

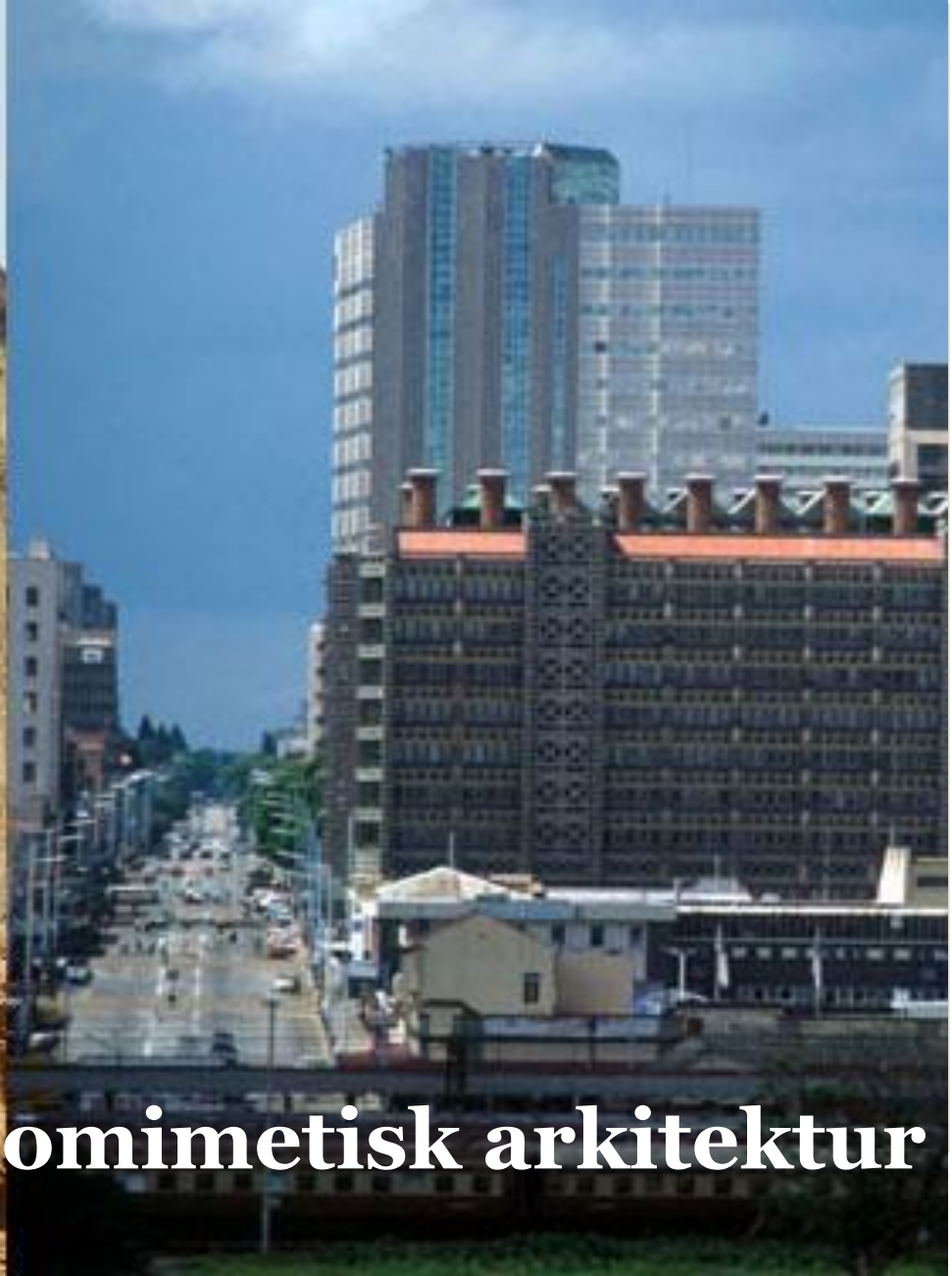

Maling lyser i årevis

- “GloPiant” indeholder små kugler fyldt med tritium, som udsender betastråling, der får fosfor på indersiden af kuglerne til at lyse
- Kuglerne kan klare tryk på 2½ ton; halveringstiden for lyset er 12 år
- www.glopaint.com

Biomimetisk arkitektur

Intelligente bygninger

set the temperature to 72 degrees

turn the light on

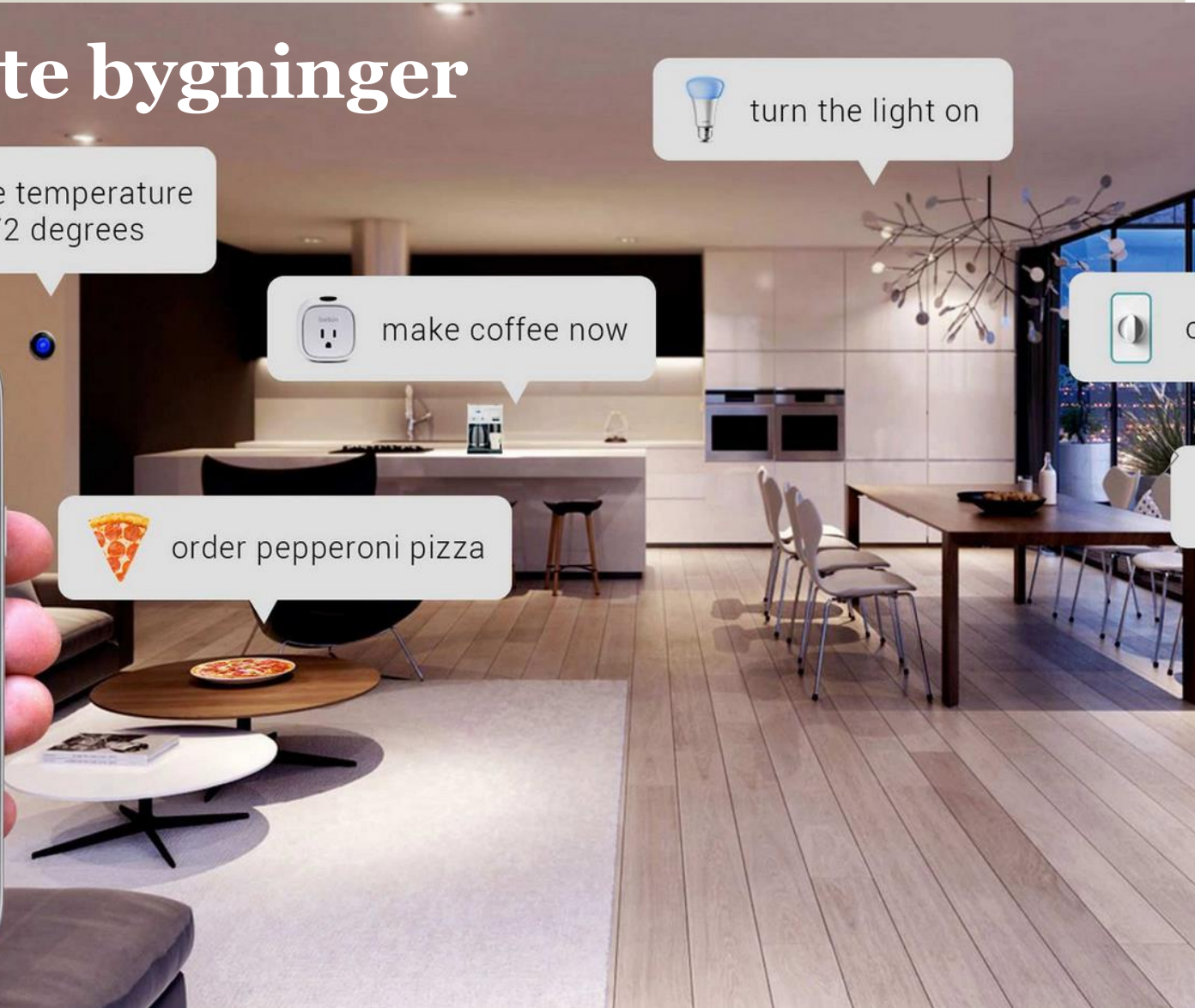
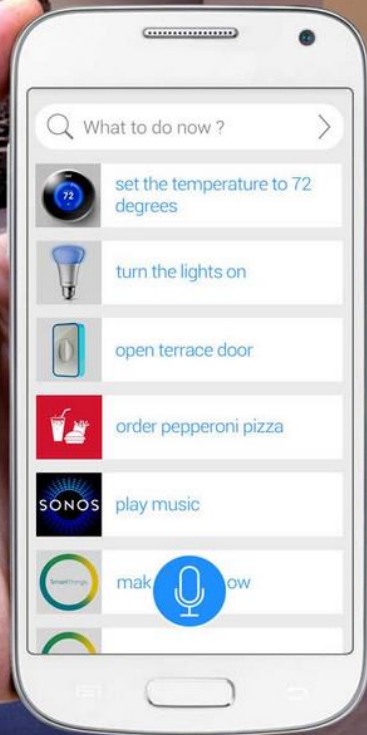
make coffee now

order pepperoni pizza

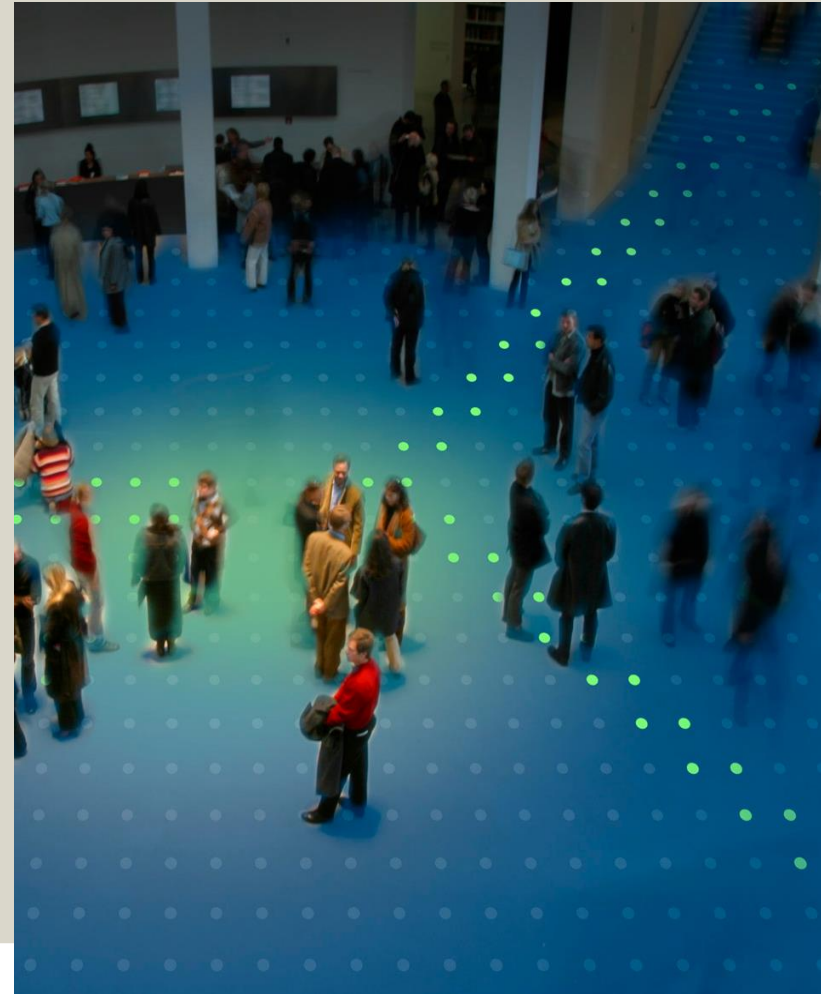
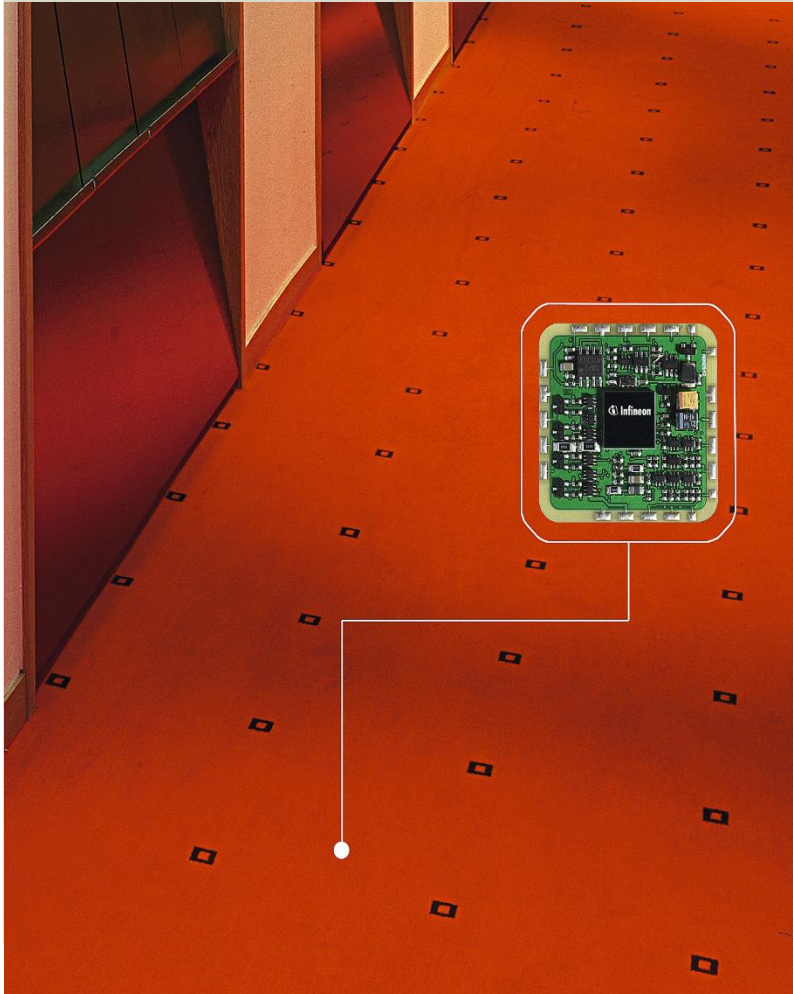
o

Intelligent gulvtæppe

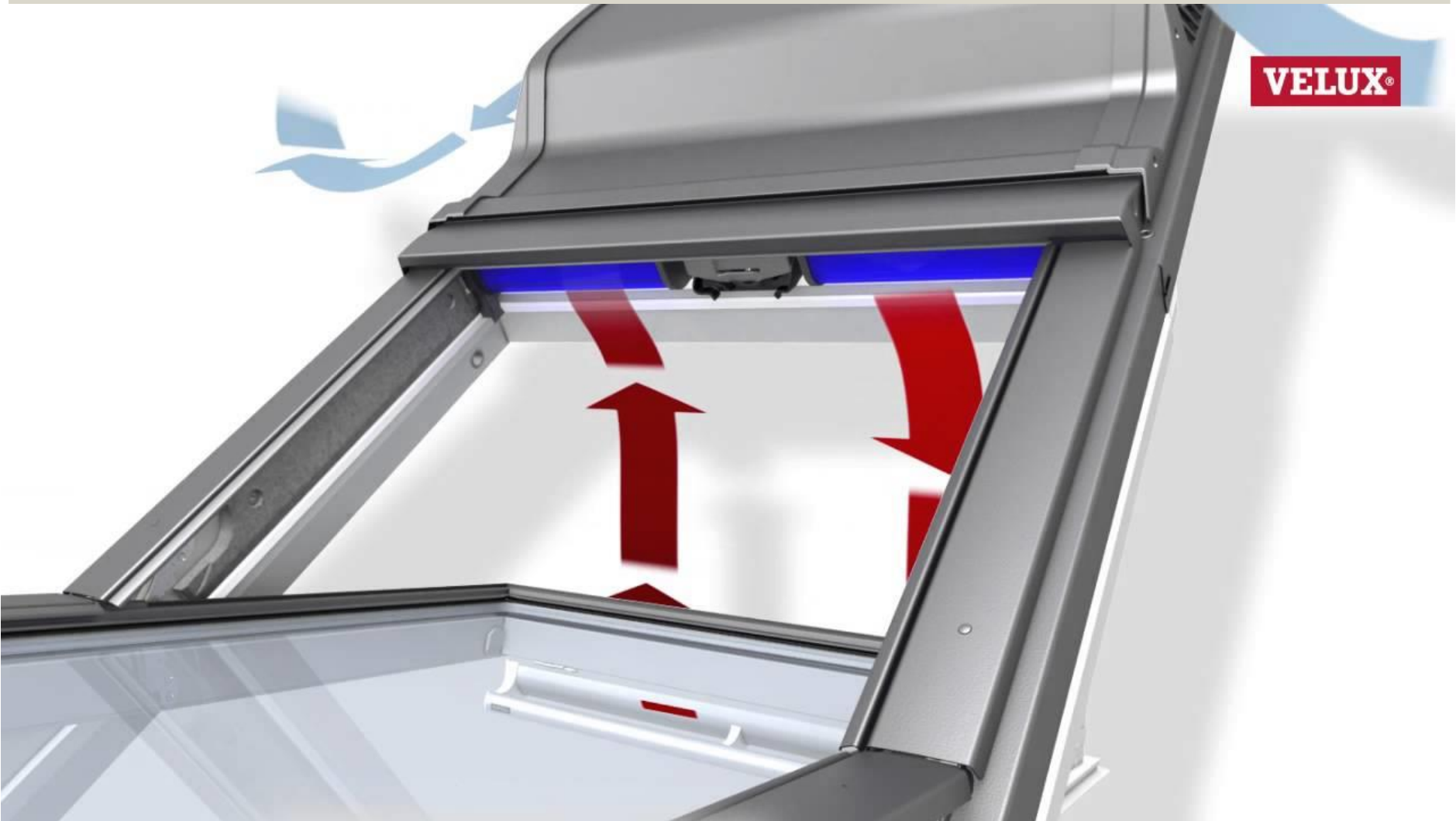
(Internet of Things)

Hvor intelligente er systemerne?

VELUX®

Institutet for Fremtidsforskning

Klaus Æ. Mogensen

klm@iff.dk

30 65 11 22

www.iff.dk

Øvelse: Udviklingstendenser

Formål:

At diskutere muligheder, udviklingsperspektiver og barrierer for fremtidens løsninger til byggeriet, hvor brandsikkerhed er tænkt ind

Notér:

- **Tendenser** – de 3 vigtigste tendenser vi hørte i oplægget var...
- **Udviklingsperspektiver** – på (et 10-årigt) sigt betyder det konkret, at vi kan...
- **Barrierer** – for at det kan ske, kræver det at...

Efterfølgende diskussion i plenum

Grupper

Gruppe 1:

Morten S. Rasmussen
Claus Schmidt
Klaus Æ. Mogensen
Finn Buus Steffensen
Kurt Madsen

Gruppe 3:

Jens Michael Madsen
Dorthe Lybye
Thomas Raben-Lange
Claus Rasmussen

Gruppe 2:

Peter Klingest
Dan Lauridsen
Grunde Jomaas
Sana Saleem

Gruppe 4:

Jens Østergaard
Mikkel Kragh
Morten Norman Lund
Martin Langkjær
Claus Jørgensen
Claus Langhoff

Smith

Innovating construction

Erfaringer fra praksis

3 korte oplæg:

Ild med varmegenvinding v/ Thomas Raben-Lange

- Vinder af den åbne idékonkurrence Fire Away

Arkitekten som materialeinnovator v/ Morten Norman Lund, GXN

- Arkitekterne som innovatorer inden for udviklingen af nye materialer i et felt styret af brandkrav

Brand i integreret designproces v/ Kim Bundgaard, COWI

- Bryghusprojektets historik, organisering og brandstrategi samt generelt om designproces og brandrådgivning

Smith

Innovating construction

ILD MED VARMEGENVINDING

Røgspjæld

Røgventilator

Konstanttryk
regulator

Brandtermostat

Trykvagt

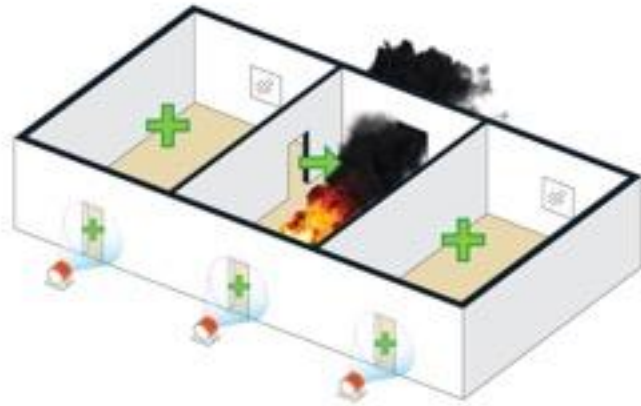
Brandovervågningsautomatik

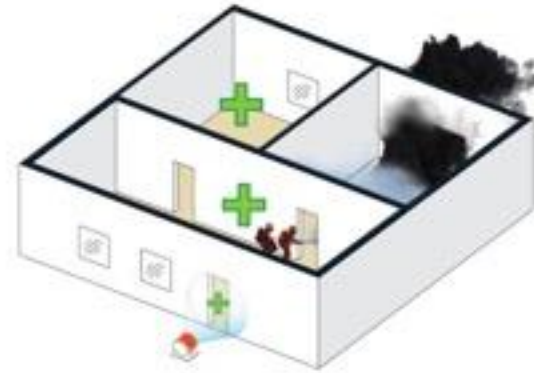
Røgsensor

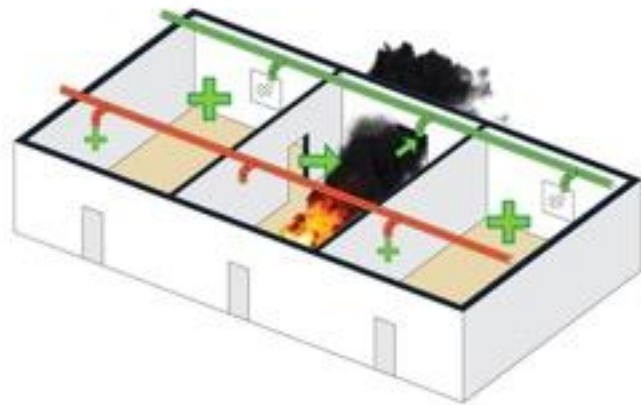
Røgevakueringsspjæld

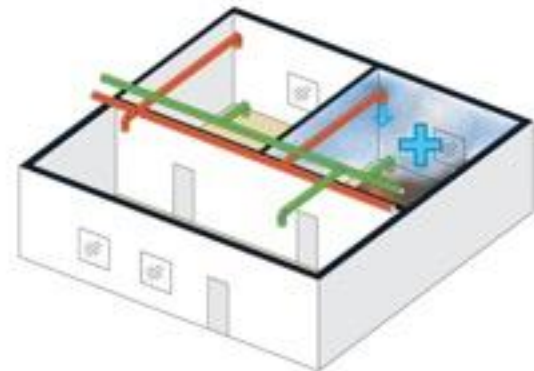
Defensivt

Offensiv indsats

Defensivt

Offensiv indsats m. vanddamp

TAK

Thomas Raben-Lange / trl@flush.dk

DBI Visionsseminar

Brand i integreret designproces

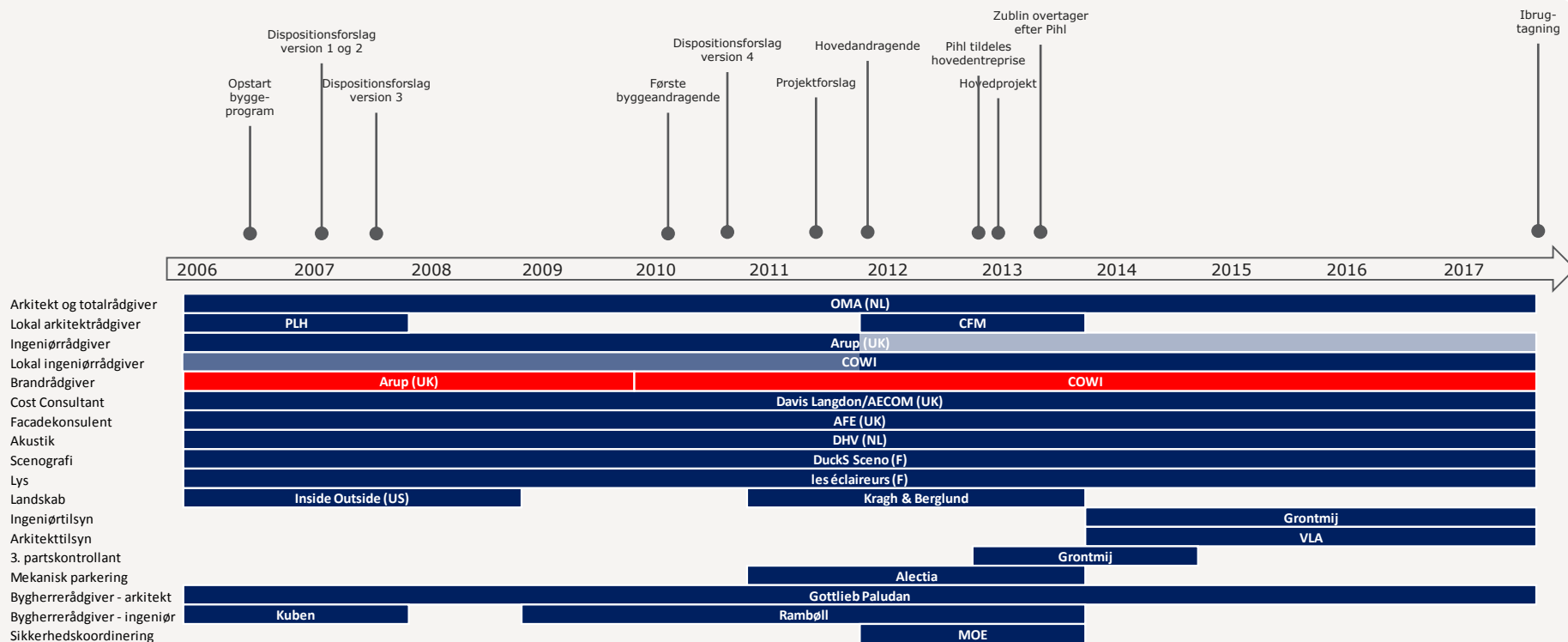
Kim Bundgaard, Projektchef, Byggeri øst

Oversigt

- › Bryghusprojektet – kort om historik og organisation
- › Bryghusprojektet – kort om brandstrategi
- › Generelt om designproces og brandrådgivning

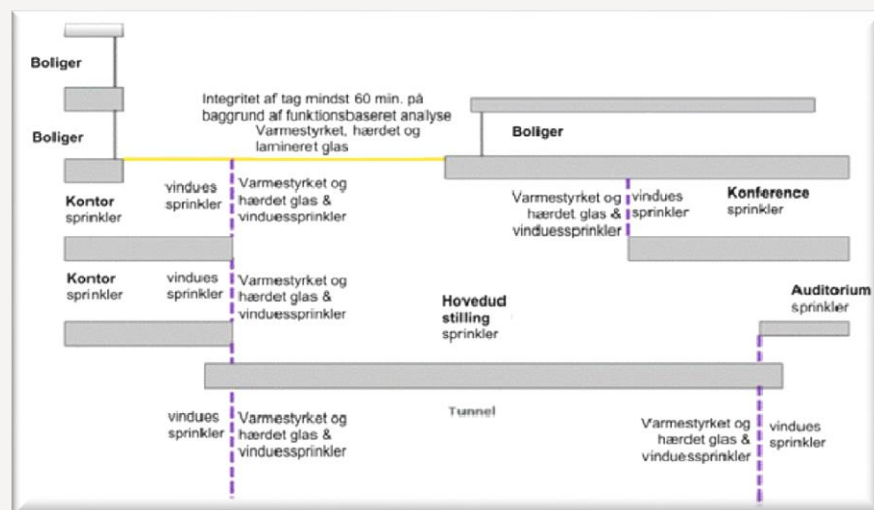
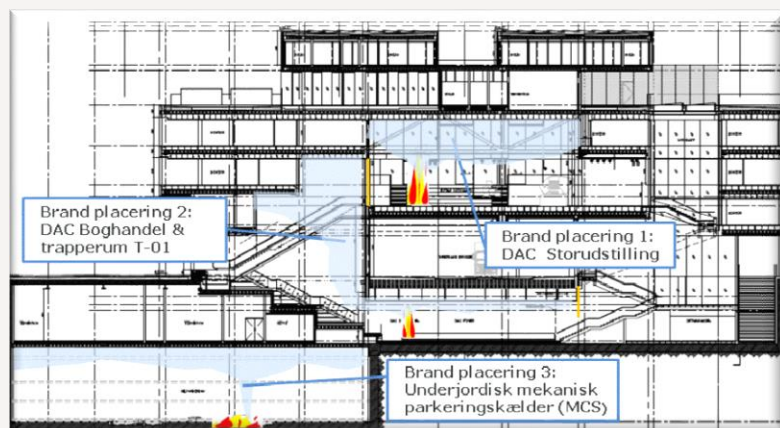

Bryghusprojektet – kort om historik og organisation

Bryghusprojektet – kort om brandstrategi

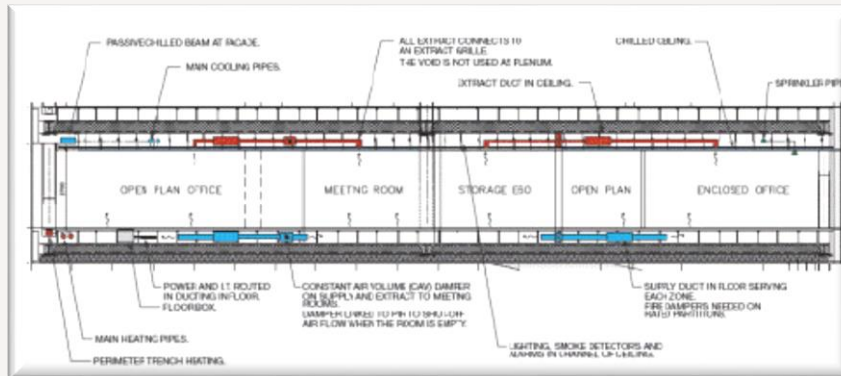
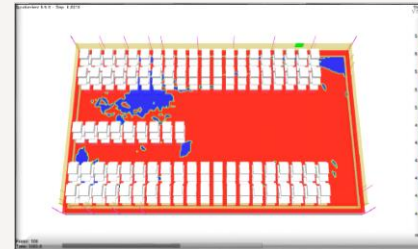
- > Mixed Use Facility – mange anvendelseskategorier
- > Fasedelt evakuering

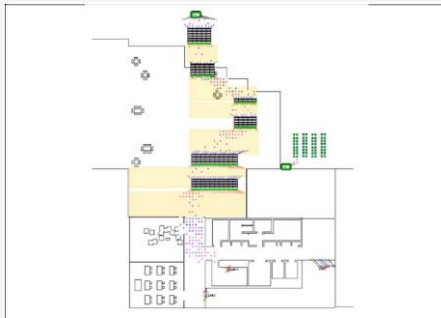
Bryghusprojektet – kort om brandstrategi

- › Indblæsning og udsugning i hulrum
- › Boligsprinkling for kritiske lejligheder
- › Mekanisk parkeringsanlæg og SINE

Bryghusprojektet – kort om brandstrategi

- > Tryksatte trapper
- > Flugt over udendørs legeplads

Figur 3-7 Flugvejstappen over legepladsen efter 180 sekunder.

Generelt om designproces og brandrådgivning

- > Tidlig forventningsafstemning med arkitekt og bygherre. Specielt ved komplekse byggerier med mange interesser skal der tidligt være fælles forståelse omkring strategi og forudsætninger
- > Få fastlagt helt klare roller og ansvarsområder (bygningsdele, tegningsmateriale etc.)
- > Tidligt tværfagligt fokus fra brandrådgivere. Mange discipliner afhænger af brandstrategien, så realistiske og tydelige retningslinjer er vigtige
- > Fokus på udførelsen. Er brandstrategien rimelig og bygbar?
- > For projekter som løber over lang tid skal der være opmærksomhed omkring ændringer i regler og lovgivning og tæt dialog med myndighederne

Rundbordsdiskussion

- Hvad har I som de væsentligste udfordringer og hvornår er det, at brandhensynet ”spænder ben” for kreativiteten og innovationen?
- (Hvordan) kunne det være løst anderledes?
- Hvad kan det betyde for de:
  - De materialer og produkter vi bruger?
  - Den måde vi designer og bygger på?
  - Den måde vi tester og opstiller normer på?
  - Den måde vi rådgiver og beregner på?
  - Den måde vi udvikler på?

DBI

Visionsseminar

Dan Lauridsen / 03.09.2015

F&U aktiviteter

Det handler om at...

Udforske og forstå nye materialer og konstruktioners reaktion på brand

Gøre denne forskningen anvendelsesorienteret

Udarbejde guidelines for anvendelse af nye materialer, eller eksisterende materialer i nye sammenhænge

Transformere Fire Safety Science (FSS) til Fire Safety Engineering (FSE)

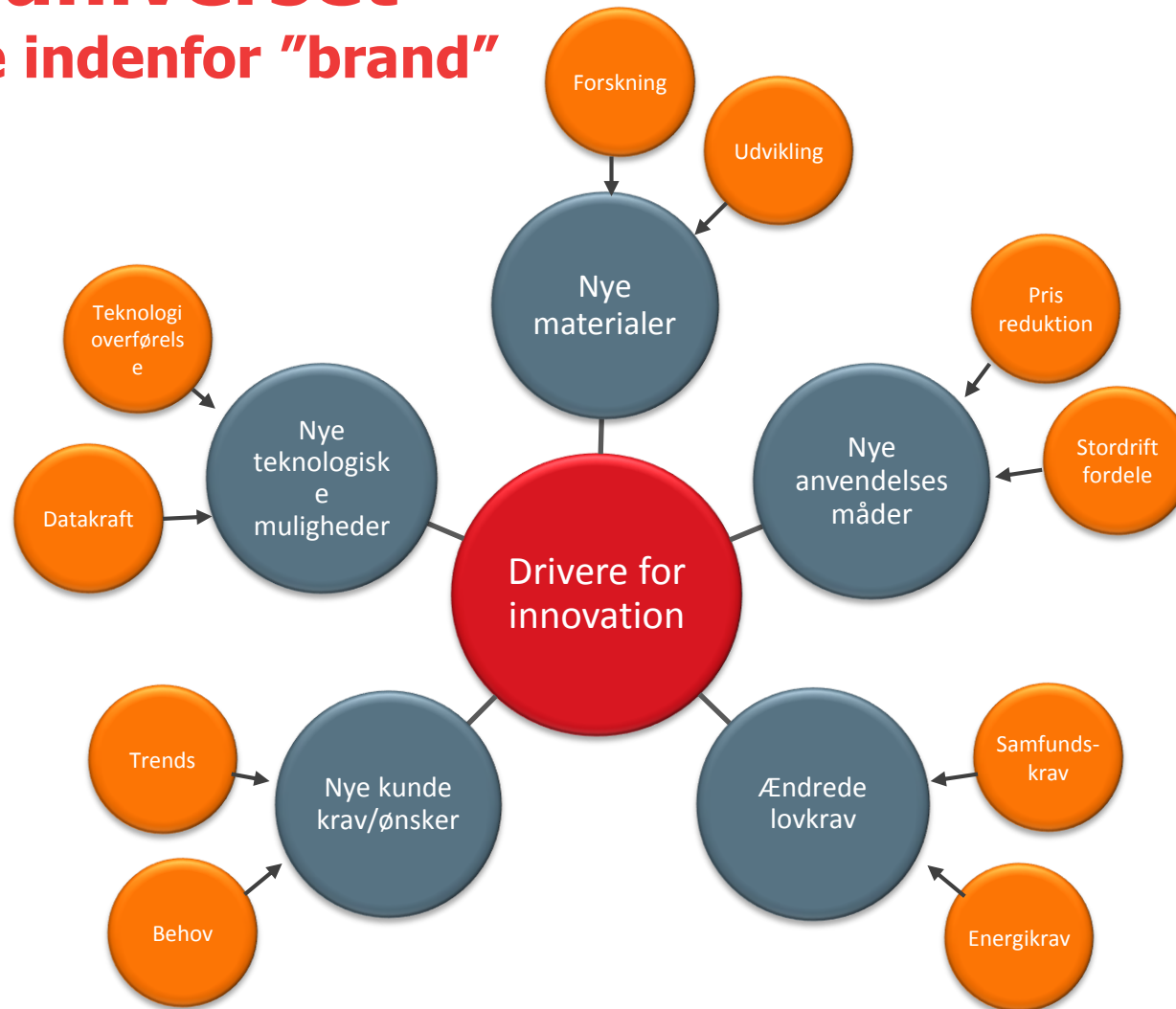
Skabe et større mulighedsrum for de projekterende

Uden at gå på kompromis med sikkerheden

F&U universet

Drivere indenfor "brand"

Materials at elevated temperatures

